

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/351/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202634
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214202634.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a členov senátu: JUDr. Martina Valentová a JUDr. Daniel Ilavský, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5C/135/2014-56 zo dňa 24.2.2015, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol (v celom rozsahu) žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplataenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy majúcej vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta (ďalej aj exekučný súd) tým, že súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i § 44 ods. 8 a 9 s poukazom na § 238 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu doručenia návrhu na zmenu exekútora. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Súd pritom vychádzal zo skutkových zistení zo spisu Okresného súdu Galanta č.k. 11Er/200/2003, že v priebehu exekučného konania podaním doručeným exekučnému súdu dňa 21.11.2010 navrhol oprávnený zmenu súdneho exekútora. Podaním doručeným súdu dňa 21.2.2011 súdny exekútor predložil vyúčtovanie trov a vyjadril sa k zmene súdneho exekútora. Dňa 9.3.2011 exekučný súd vydal uznesenie, ktorým návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel, súčasne rozhodol aj o trovách pôvodného súdneho exekútora. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 25.2.2011. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta za neopodstatnený. Skonštatoval, že ohľadne prípadného prietahu v konaní sa nevedlo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy, nerozhodoval Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. Poukázal na to, že k rozhodnutiu sú potrebné podklady, bez ktorých nie je možné včas rozhodnúť. Žalobca ako oprávnený v lehote vydanie rozhodnutia o zmene exekútora nepresadzoval zákonnými možnosťami, nijako sa skoršieho rozhodnutia nedomáhal. Žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas tejto doby bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. V danej veci absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu

a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nebol v konaní preukázaný. Súd preto návrh žalobcu považoval za neopodstatnený. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca napriek márnemu poučeniu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nákladov spojených so správou a udržiateľnosťou pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikoval, nutnosť spravovať pohľadávku navyiac zapríčinil povinný už tým, že nespĺnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie. To znamená, že vznik nákladov žalobcu na správu a udržiateľnosť pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci. Žalobca svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísané nijako nezdokladoval a určenie jej výšky nie je dôkazom o jej vzniku. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy súd dospel k záveru, že v danom prípade by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenia práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nepochybne žalobcovi musela byť všeobecne známa vzhľadom na predmet jeho podnikania a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie rozhodovacia prax všeobecných súdov k danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto ak by aj žalobcovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci. Všetky vyššie konštatované skutočnosti a to nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom pre zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď plne úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a ani nepreukázala, že by jej boli vznikli.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. K oboznámeniu sa so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške vzniknutej škody uviedol, že je ním jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku a to v posudku určenej výške. Ak súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že nepreukázal, že by mu postupom exekučného súdu vznikla akákoľvek škoda, potom súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom. Vyjadril sa tiež ku skutočnosti, že žalobcom bol tento znalecký posudok predložený po roku a pol od podania žaloby na súde s tým, že vypracovanie posudku bolo zadané ešte 1.3.2013 a vzhľadom na jeho zložitosť vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní tak boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody a preto bolo potrebné rozhodnúť vo veci v súlade so žalobným petitom a to prinajmenšom navrhovaným medzitýmnym rozsudkom. V ďalšom odvolateľ poukázal na to, že ak bol súdu doručený návrh žalobcu na prerušenie konania (v spise sa nenachádza) z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté

rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Primárne je zo strany odvolacieho súdu potrebné poukázať na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní žalobcom na súdy), že (hmotno-právne) odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie.

V zmysle § 44 ods. 5 Exekučného poriadku v znení v čase začatia predmetného exekučného konania dňom 8.4.2003, (do 31.8.2005), ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosť oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Odvolací súd uzatvára, že z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že v čase predmetného konania zákonná lehota 30 dní na rozhodnutie o zmene exekútora neplatila a teda zákon vydanie rozhodnutia o žiadosti oprávneného o zmenu exekútora žiadnou lehotou nelimitoval. Lehota 30 dní bola zavedená až v ust. § 44 ods. 7 zákonom č. 341/2005 Z.z. s účinnosťou od 01.09.2005, pričom v zmysle prechodných ustanovení § 238 ods. 1 konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005. Konanie Okresného súdu Galanta č.k. 11Er/200/2003 bolo začaté dňa 8.4.2003. Vzhľadom na to je potom potrebné uzavrieť, že Okresný súd Galanta v predmetnej veci rozhodnutím o žiadosti oprávneného o zmenu exekútora po lehote 30 dní neporušil žiadne zákonné ustanovenie.

Pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti oprávneného o zmenu exekútora je potrebné poukázať i na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prieťahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 1.1.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok navrhovateľa, ani

nadväzane nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu (i nereflektujúcou argumentáciu prvostupňového súdu), ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené už irelevantná a nespôsobilá zvrátiť výsledok konania.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.